

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 kwietnia 2017 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]z dnia 30 grudnia 2016 r., sygn. akt I

ACa .../15,

1) oddała zażalenie;

**2) nie obciąża powoda kosztami postępowania
zażaleniowego;**

**3) przyznaje r.pr. G. T. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego kwotę 5.000,- (pięć tysięcy) zł, powiększoną o
należną stawkę podatku VAT, tytułem pomocy prawnej udzielonej
powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił - jako spóźnioną - skargę kasacyjną powoda M. D. od wyroku tego Sądu z dnia 14 lipca 2016 r. W uzasadnieniu wyjaśnił, że postanowieniem z dnia 23 września 2016 r. ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Okręgowa Izba Radców Prawnych w [...] wskazała radcę prawnego G. T., któremu Sąd Apelacyjny doręczył odpis wyroku wydanego w dniu 14 lipca 2016 r. z uzasadnieniem. Doręczenie nastąpiło 21 października 2016 r. Pełnomocnik sporządził skargę kasacyjną, którą wysłał listem nadanym na pocztę w dniu 19 grudnia 2016 r., jednak wadliwie zaadresowanym - mimo wskazania jako adresata Sądu Apelacyjnego, na kopercie zamieścił adres Sądu Okręgowego w tym mieście. W efekcie skarga wpłynęła do Sądu Okręgowego, który na podstawie zarządzenia z dnia 22 grudnia 2016 r. przekazał ją Sądowi Apelacyjnemu - jako właściwemu. Do Sądu Apelacyjnego skarga dotarła w dniu 28 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny stwierdził, że dwumiesięczny termin do jej wniesienia przewidziany w art. 398⁵ § 1 k.p.c. i biegnący od dnia doręczenia stronie skarżącej orzeczenia z uzasadnieniem, upłynął powodowi w dniu 21 grudnia 2016 r. Z uwagi na skierowanie skargi do niewłaściwego sądu, za datę jej wniesienia uznał dzień jej wpływu 28 grudnia 2016 r., już po upływie terminu. Wyjaśnił, że zgodnie z art. 165 § 2 k.p.c. oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej wyznaczonego operatora tylko wtedy jest równoznaczne z wniesieniem go w tym terminie do sądu, gdy pismo zostało nadane pod właściwym adresem. Przepis ten, jako szczególny, nie może być wykładany rozszerzająco.

Powód zażalił się na postanowienie Sądu Apelacyjnego. Zarzucił naruszenie art. 398⁵ § 1 k.p.c. i wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Apelacyjnego w całości i przyjęcie oraz rozpoznanie skargi kasacyjnej.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w rozpatrywanym wypadku był to Sąd Apelacyjny . Powód wybrał doręczenie poleconą przesyłką pocztową, wobec czego miał obowiązek należycie oznaczyć adres odbiorcy. Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1113 ze zm.) przesyłkę pocztową doręcza się adresatowi pod adresem wskazanym na przesyłce, co oznacza, że operator nie ma uprawnień do kontroli ani korygowania adresu. Taki wniosek potwierdza art. 32 pr. pocztowego, zgodnie z którym przesyłkę, której nie można doręczyć adresatowi, zwraca się nadawcy, a dopiero wówczas, gdy nie można jej zwrócić nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy (tzw. „przesyłka niedoręczalna”), operator, który zawarł umowę o świadczenie usługi pocztowej jest uprawniony do otwarcia przesyłki w celu uzyskania danych umożliwiających jej doręczenie lub zwrócenie nadawcy (art. 33 pr. pocztowego). Prawidłowe oznaczenie adresata, przy jednoczesnym opatrzeniu przesyłki złym adresem, nie stwarzało więc możliwości skutecznego doręczenia, ponieważ operator nie był zobowiązany do dokonania doręczenia pod innym adresem niż znajdujący się na przesyłce. W razie odmowy odbioru pod wskazanym adresem przesyłka zostałaby zwrócona nadawcy. Artykuł 165 § 2 k.p.c. należy odczytywać w powiązaniu z przepisami prawa pocztowego i rozumieć go w ten sposób, że przewidziany w nim wyjątek, oparty na założeniu, że przesyłka powierzona kompetentnemu operatorowi pocztowemu dotrze do adresata, zachodzi wówczas, gdy przesyłka spełnia wymagania zapewniające taki skutek, to znaczy gdy prawidłowo wskazuje adresata i adres. Nieprawidłowy adres odbiorcy, prowadzący do doręczenia innemu podmiotowi, wyłącza skutek z art. 165 § 2 k.p.c., nawet jeśli faktyczny odbiorca przekazał następnie przesyłkę właściwemu. Słusznie więc Sąd Apelacyjny przyjął, że za datę wniesienia skargi kasacyjnej należy uznać dzień 28 grudnia 2016 r., kiedy skarga wpłynęła do tego Sądu - przypadającą tydzień po upływie terminu ustawowego z art. 398⁵ § 1 k.p.c. Skarga kasacyjna

wniesiona po terminie podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., wobec czego zaskarżone postanowienie uznać należy za prawidłowe.

Zażalenie powoda nie mogło więc zastać uwzględnione. Podstawa jego oddalenia jest art. 398¹⁴ w zw. z art. 397 § 3 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego wynika z art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 397 § 3 k.p.c. i uwzględnia sytuację życiową powoda. Orzeczenie o kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu uwzględnia przepisy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714).

kc

jw